

Nota

Deinze, Varingstraat

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	3
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Deinze, Varingstraat
Ligging	Varingstraat 6A, deelgemeente Gottem, gemeente Deinze, provincie Oost-Vlaanderen
Kadaster	Gemeente Deinze, Afdeling 6 (Gottem), Sectie A, Perceel 52m
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0090
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (ID 13006, 2019G5) Landschappelijk bodemonderzoek (ID 13006, 2019G244) Verkennd archeologisch booronderzoek (2020A332) Waarderende archeologisch booronderzoek (2020B53) Proefsleuvenonderzoek (2020C100)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen

Actoren

Auteur	Hannah Van Hoecke, Yves Perdaen
Betrokken actoren	Niels Schelkens
Betrokken derden	n.v.t.

Plangebied

Oppervlakte plangebied	9.295 m ²
Kartering gewestplan	Agrarisch gebied

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Tijdens het verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek en tevens tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn enkele vuursteenvondsten ingezameld die op de aanwezigheid van prehistorische vindplaatsen in het projectgebied wijzen. Ze zijn aangetroffen in de Bs-/Bt-horizont van een relatief gave, lichte zandleembodem. De vondsten clusteren nauwelijks; het gaat om geïsoleerd gelegen, individuele vondsten. Het gaat waarschijnlijk over (tijdelijke) nederzettingen. Bij gebrek aan duidelijke gidsartefacten valt het kleine ensemble niet nader te dateren dan ‘prehistorie.’ Er blijft wel een vermoeden dat prehistorische aanwezigheid in het projectgebied zeer beperkt is en van zeer tijdelijke aard. Grote, dense vuursteenclusters zouden vermoedelijk wel zijn opgepikt in de archeologische boringen.

Tijdens het verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek werden al enkele aardewerkfragmenten en een stuk glas aangetroffen. Deze aardewerkvondsten worden in de ijzertijd, de Romeinse periode en de late middeleeuwen gedateerd, het glas in de nieuwe tijd. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden ondateerbare sporen aangetroffen: greppels (S3001, S4001, S4002), paalkuilen (S4004, S4005, S4006) en een kuil (S4007). Een interpretatie voor deze sporen is er niet, aangezien ze allemaal op zichzelf staan en moeilijk concreet te dateren zijn. Op basis van kleur, aflijning en opvulling worden deze sporen waarschijnlijk in de nieuwe tijd gedateerd, maar hier is geen zekerheid over. Sommige sporen kunnen ook ouder zijn (metaaltijden of Romeinse tijd), want op basis van het aangetroffen aardewerk uit de archeologische boringen lijkt het plangebied activiteit te bevatten in deze periode. Maar hierover is geen zekerheid, aangezien ze niet meteen aan sporen kunnen worden gelinkt. Het lijken op het eerste gezicht allemaal individuele sporen uit het verleden die eerder in verband staan met offsite-fenomenen, misschien te linken aan landbouwactiviteiten. Tevens is het opmerkelijk dat vrijwel alle archeologisch relevante sporen op het westelijk onderzoeksterrein werden aangetroffen, terwijl alle puntvondsten en aangetroffen vondstmateriaal zich at random verspreid binnen het onderzoeksgebied. Op basis hiervan rijst de verklaring dat de site op sommige plekken te zwaar gebioturbeerd is, zodat sporen potentieel vergaan zijn of te uitgelooagd om te herkennen in het archeologisch vlak. Het is ook een mogelijkheid dat door de dikte van de bodemvorming onder de bouwvoor de ondiepe sporen zijn vergaan en enkel de diepe sporen bewaard zijn gebleven. Er bestaat dus een mogelijkheid dat de bodemvorming een deel van de sporen heeft uitgewist. Hierdoor lijkt volgende interpretatie plausibel:

- Ofwel bestaan de sporen binnen het plangebied uit offsite-fenomenen (landbouwactiviteiten uit het verleden?) die moeilijkere concreet te vatten zijn en tevens ook van minder relevante archeologische waarde zijn
- Ofwel was er binnen het plangebied een archeologische site aanwezig, maar is deze door bodemvorming of bioturbatie niet meer aanwezig. Deze site was archeologisch waardevol, maar door het vergaan van de meeste sporen niet meer.

In conclusie, er werd geen archeologisch waardevolle site binnen het plangebied aangetroffen. Deze is nooit aanwezig geweest of vergaan.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Tijdens het archeologisch booronderzoek en de proefsleuven zijn enkele vuursteenartefacten ingezameld die wijzen op de aanwezigheid van prehistorische vindplaatsen in het projectgebied. Het lage aantal vondsten, de diffuse spreiding en het ontbreken van een datering laat echter niet toe deze vondsten grondig te interpreteren en een gedetailleerde verwachting op te stellen. Het kan zowel om

off-site materiaal, om resten van vuursteenclusters of beide gaan. Door het toegepaste grid is het huidige beeld van de vondstspreading vermoedelijk in belangrijke mate vertekend. De bodemopbouw lijkt er wel op te wijzen dat het steeds om relatief gave, goed bewaarde steentijdvindplaatsen gaat. Het lage aantal vuursteenvondsten in combinatie met het diffuse spreidingsbeeld aan positieve boorlocaties maakt het onmogelijk uitspraken te doen over de eventuele aanwezigheid van vuursteenclusters in het projectgebied, laat staan ze af te bakenen. Bovendien wordt aan het antropogeen karakter van een aantal vuursteenvondsten getwijfeld. Het vermoeden is dan ook groot dat de prehistorische aanwezigheid in het projectgebied zeer beperkt is en van zeer tijdelijke aard (*off-site*?). Grote, dense vuursteenclusters zouden vermoedelijk wel zijn opgepikt. Verder steentijdonderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

De verwachting op sporensites in het plangebied is laag. De enige archeologische sporen waren drie paalkuilen, drie greppels en een kuil, die potentieel gedateerd worden op basis van kleur en aflijning in de nieuwe tijd. Het is mogelijk dat enkele van deze sporen uit de metaaltijden dateren, want op basis van het aangetroffen aardewerk uit de archeologische boringen lijkt het plangebied activiteit te bevatten in deze periode. Maar hierover is geen zekerheid, aangezien ze niet meteen aan sporen kunnen worden gelinkt. Dit proefsleuvenonderzoek toont aan dat er zich sporen uit het verleden bevinden binnen het plangebied, maar deze ofwel van minder archeologische waarde zijn (offsite-fenomenen zoals landbouwactiviteiten) of er wel een archeologisch waardevolle site binnen het plangebied aanwezig was, maar deze door bioturbatie en/of bodemvorming vergaan is. Aangezien er geen archeologisch waardevolle site werd aangetroffen is verder steentijdonderzoek niet noodzakelijk.

2.3 Impactbepaling

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van een loods en gedeeltelijke terreinverharding. De rest van het perceel blijft in gebruik als boomgaard. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

De geplande werken binnen het projectgebied impliceren noodzakelijke bodemingrepen over de gehele oppervlakte met een diepte van minstens 60 cm. Meer bepaald:

- Fundering voor het hele gebouw met een diepte van ca. 70 cm over een oppervlakte van ca. 4.460 m²
- Uitgraving voor de laad- en loskades met een diepte van 120 cm over een oppervlakte van ca. 420 m²
- Fundering voor betonverharding en waterdoorlatende verharding met een diepte van ca. 60 cm over een oppervlakte van ca. 4.335 m²

Aangezien er geen archeologisch waardevolle site werd aangetroffen zullen de geplande werken het archeologisch potentieel niet verstoren.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Tijdens het archeologische booronderzoek zijn in de B(ts)-horizont van een relatief gave zandleembodem in situ vuursteenartefacten aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een prehistorische vindplaats in het projectgebied. Het bleek niet mogelijk vuursteenclusters op te sporen. Hoewel hun aanwezigheid niet helemaal kan worden uitgesloten lijkt het potentieel op kennisvermeerdering met betrekking tot het steentijdonderzoek niet meer in verhouding te staan tot de te leveren inspanningen. Gericht waarden van vuursteenclusters door middel van

proefputten/testvakken is op basis van de huidige informatie niet mogelijk. Als gevolg daarvan wordt afgezien van verder steentijdonderzoek.

Tevens is het potentieel op kennisvermeerdering bij sporensites laag. Er zijn twee mogelijke verklaringen voor deze site, enerzijds dat de sporen bestaan uit offsite-fenomenen potentieel gelinkt aan landbouwactiviteiten of anderzijds kan binnen het plangebied een vergane archeologische site aangetroffen zijn. In beide gevallen is er geen archeologisch waardevolle site aangetroffen. Hierdoor is het potentieel op kennisvermeerdering bij verder archeologisch onderzoek miniem.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

De voorliggende nota omvat de uitgestelde uitvoer van de maatregelen opgelegd na eerder archeologisch vooronderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota "*Archeologienota Deinze Varingstraat*" (ID 13006)¹. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek omvatte enkel een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Dit bureauonderzoek en bodemonderzoek werd in november 2019 uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba. Aangezien er kans is op het aantreffen van vondsten uit de prehistorie en sporen uit de historische periodes, werden er eerst archeologische boringen geadviseerd en nadien proefsleuven.

Het **verkennend en waarderend booronderzoek** wees op de aanwezigheid van een vuursteenvindplaats in het projectgebied. Verschillende boorlocaties hebben vuursteenvondsten opgeleverd. Het is echter niet mogelijk om op basis van de huidige resultaten vuursteenclusters af te bakenen. Het gaat bijna uitsluitend om individuele vondsten die bovendien ook nog eens geïsoleerd voorkomen. Gezien het twijfelachtig antropogeen karakter van enkele vondsten is het niet duidelijk hoe dit spreidingspatroon dient te worden geïnterpreteerd. Wegens het ontbreken van duidelijke gidsartefacten is het niet mogelijk uitspraken te doen over de ouderdom van de vondsten en of de vondsten samen horen tot één en dezelfde periode. Het vermoeden is dan ook groot dat de prehistorische aanwezigheid in het projectgebied zeer beperkt is en van zeer tijdelijke aard. Gericht waarden van vuursteenclusters door middel van proefputten/testvakken is op basis van de huidige informatie niet mogelijk. Als gevolg daarvan wordt afgezien van verder steentijdonderzoek.

Tijdens het **proefsleuvenonderzoek** werden zeven archeologische sporen aangetroffen, waaronder drie paalkuilen, drie greppels en een kuil. Enerzijds kan het gaan om sporen die in verband staan met offsite-fenomenen zoals landbouwactiviteiten. Anderzijds kan er een archeologische site binnen het plangebied aanwezig zijn geweest, maar is deze vergaan door bioturbatie en bodemvorming. Gezien het ontbreken van een waardevolle archeologische site binnen het plangebied, zijn hier geen maatregelen voor verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

¹ VAN SPEYBROEK 2019